

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 5 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 50.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1910.

Leto XXIII.

Vladne zahteve. — Avstro-ogrška banka.

Vlada hoče, naj bi državni zbor pred Božičem rešil tele reči: 1.) za šest mesecev naj bi ji dovolil pobirati davke; med tem časom bi se sklenil redni proračun za leto 1911. Tako dovoljenje se more dati samo vladi, ki se ji zaupa. Zato je jasno, da bodo naši poslanci proti. 2.) Za 1 leto naj se podaljša poslovnik, kakor ga je lani sklenil državni zbor na predlog naših poslancev. Naši zastopniki na Dunaju so vedno za to, da se sklene tak poslovnik, po katerem je vsaka obstrukcija nemogoča. Dokler pa tega večina neče, bodo pa seveda tudi oni po svoji previdnosti, če je treba, napeli tudi najhujše strune. Za vse enaka pravica je naše načelo. Naši poslanci bodo glasovali za izpremembo poslovnika tem rajše, čim strožja in splošnejša bo. Nemci, ki so najbolj kričali proti naši obstrukciji glede na laško pravno visoko šolo, se pa boje dati iz rok obstrukcijo. Radi bi pač, da bi mi odložili orožje, toda sami drže za hrbtom nož odprt. Po ti poti pač ne moremo naprej. 3.) Sklene naj se srb-ska pogodba. V tem oziru je našim poslancem, ki zastopajo predvsem kmečko ljudstvo, naložena dolžnost tako glasovati, da se ne oškoduje naš kmet, da zlasti ne pride v nevarnost njegova živinoreja. 4.) Najvažnejša reč, ki se ima skleniti, je pa ta-le: Do leta 1917 naj se podaljša avstro-ogrski banki izključna pravica izdajati bankovce. Avstro-ogrška banka je delniška družba, ki ima 150.000 delnic po 1400 kron, torej vsega skupaj svojega vplačanega kapitala 210 milijonov kron. Rezervni sklad je znašal koncem leta 1909 nad

20 milijonov kron. Ta zasebna družba ima že zdaj izključno pravico izdajati bankovce, ki jih pa mora imeti seveda pokrite z zlatom ali pa s trgovskimi menicami in zadolžnicami. Koncem leta 1909 je bilo v prometu bankovcev za 2188 milijonov kron. Kar potrebuje država bankovcev, mora zanje založiti zlat denar. Banka pa tudi sama daje bankovce za zlato ali pa na vrednostne papirje in na varno posojilo. Za 400 milijonov sme izdati bankovcev brez davka; kar jih izda več, mora plačati državi po 5 od sto. Jasno je, da imenovanih 400 milijonov nosi banki dobiček, ki od njega dobe delničarji krog 6 od sto za svoje delnice. Nekaj dobička vzame tudi država.

S koncem letošnjega leta poteče banki njena pravica. Po dogovoru z ogrsko vlado predlaga naša vlada, naj se ta pravica podaljša do leta 1917. Pri ti priliki pa zahteva tudi važne izpremembe. Davka prosti bankovci naj se zvišajo na 600 milijonov, kar pomeni seveda nov dobiček za banko. Za to naj pa država dobi večji delež na dobičku. To bi se še dalo sprejeti, toda nekatere druge reči so take, ki ljudski poslanci ne morejo biti zanje. Po novih določilih se zavezuje banka, da mora skrbeti, da ne bo naš denar v drugih državah izgubil na svoji vrednosti. To bo pa le mogoče, če bo banka obresti za svoja posojila zvišala. In tu je velika nevarnost. V naši državi se vrednost denarja vedno suče po banki. Redno je tako-le: Denarni zavodi dajejo denar za 1 odstotek dražje, nego avstro-ogrška banka. Zdaj je na primer obrestna mera pri banki 5 od sto; pri drugih večjih zavodih po 6, pri manjših seveda še dražji. Če se sprejme omenjeno novo določilo in če se vrh tega še naloži banki, kar zahtevajo Ogrji, bomo imeli kmalu neznosno

drag denar. Pomislimo, da na primer kmet v Bukovini in Galiciji še zdaj plačuje redno po 7, 8 in še več procentov.

In ravno zdaj, ko gremo z vsemi silami za tem, da se izboljša živinoreja, da se popravijo hlevi, da se uredi pašniki in travniki, je treba kmetu poceni denarja. Napredek stane; vedno manj bomo imeli po svojih denarnih zavodih naloženega denarja, vedno več bomo potrebovali kredita. Če bo denar neznosno drag, je vsak napredek nemogoč. Samo letošnje leto je bilo iz naših posojilnic, ki so v Zadružni zvezi, vzeti 2 in pol milijona vlog več, nego lani in 2 in pol milijona posojil več; to se pravi, da se je razporežen denar znižal za 5 milijonov. Res, da je temu kriva slaba letina, toda velik del tega denarja se je vendarle gotovo porabil za kmetijski napredek. In zdaj smo še-le v začetku. Ko se razvijejo živinorejske, kmetijske in strojne zadruge po celi naši domovini, nam bo lastnega denarja zmanjkalo.

Kmečki poslanci se pa morajo po pravici pritoževati nad avstro-ogrsko banko, da za kmečke namene svojega denarja sploh ne posoja. Nobena zveza in nobena posojilnica ne dobi pri nji na posodo. Bančni denar služi samo velikim obrtnikom in trgovcem. Naš kmet pa nima od banke nič. Zato pa tudi ne more mirno gledati, da bi se na njegov račun denar podražil.

Dr. Korošec je v državni zbornici že napovedal, da bodo naši poslanci glasovali proti vlad. predlogi ki hoče banki podaljšati pravico. Prepričani smo, da bodo vse storili, da se pretečo nevarnost dražjega denarja odvrne od našega ljudstva.

Dobre knjige

»Črna žena«. Ta krasna, iz domače zgodovine zajeta povest je izšla ravno kar v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani kot ponatis iz »Domoljuba«. Povest je zajeta iz najzanimivejše in najviharnejše dobe naše narodne zgodovine, namreč iz časa turških bojev in kmetijskih uporov. Pisatelj nam zna v zanimivi in kratkočasni obliki prav jasno naslikati razmere, ki so takrat odločevale in vladale v življenju našega kmeta. Povest, ki je polna zanimivih dogodiljav, se vrši na Kranjskem, glavno njeno pozorišče je pa krasna gorenjska stran in v prvi vrsti že tolikrat opevani blejski kot. Najkrasnejše kraje naše lepe domovine je pisatelj tako lepo naslikal, da bo bravec duh nehote splaval v obližje nebotičnega Triglava k temnozelenemu blejskemu jezeru. Knjiga, ki je opremljena z lično naslovno sliko ter bogato in okusno ilustrovana, stane kljub svoji obširnosti le 1 K 40 h, vezana pa 2 K ter se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in knjigarni »Ilirija« v Kranju. Povest je vredna, da si jo nabavi sleherna kmetiška hiša.

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

Pretekli teden so se obravnavale v avstrijski državni zbornici sledeče stvari. **Razprava o začasnem državnem proračunu** se je nadaljevala in sicer mirno, ker se je zelo malo, celo vladnih poslancev nahajalo v zbornici. Le ko se nadejajo poslanci od kakega poslanca-govornika zanimivih izjav in izjav, tedaj se jih nabere nekoliko več ga poslušati; začasni proračun se je končno nakazal proračunskemu odseku v pretres. Omenil sem zadnjič krepkega govora poslanca »Slovenskega kluba« dr. Verstovška, ki je izpraševal vladi nje-no bujno, kosmato vest krivic in grehov, ki jih dela brez konca in kraja in doprinaša nad slovenskim ljudstvom. Poslanec Verstovšek je ob sklepu povedal vladi, da slovenski poslanci dotlej ne odstopijo v štajerskem deželnem zboru od najodločnejše obstrukcije, dokler jih bo vlada k temu silila s svojim krivičnim ravnanjem napram slovenskemu prebivalstvu dežele. Slovenski poslanci imajo naročila od svojih volivcev, naj ne odnehajo od obstrukcije prej, dokler se ne loči štajerski deželni šolski svet in se osnuje slovenski odsek deželnega šolskega sveta in dokler ne dobimo deželnega kulturnega sveta za Spodnje Štajersko. Pri sodiščih na Spodnjem Štajerskem so turške razmere. Tu pa je zadel gospod poslanec na živo pri Nemcih. Začeli so tako hrupno z ugovori in protiklici, kakor

da bi bile neznosne razmere, ki jih morajo trpeti štajerski Slovenci na vseh straneh in v vseh ozirih, že s tem divjim kričanjem popravljene. Znani štajerski vsenemški mariborski poslanec in eden glavnih Slovencežrcev, Malik, zakliče: V nobenem okraju se ne zgodi toliko umorov kot v mariborskem okraju. Pa na to je zvedel on in vsi enako misleči Nemci odgovor, ki jih je zbolel tako, da so se zvijali v zbornici in po vseh vsenemških častnikih »protestirali« in z največjim »ogorčenjem« zavračali napad na »visoko nemško kulturo«. Poslanec dr. Korošec je namreč takoj s krepkim, na žalostnem, a vsem znanem in očitnim dejstvu temelječim odgovorom pobil Malika in nemške hrupeže: »Ker je nemška, kultura na Spodnjem Štajerskem v šnopsu!« Joj, kakor besni gadje, ki jih ob najhujši poletni vročini podregaš s čvrsto palico, tako so začeli sikati in pikati ti »nemški gadje« in protestirati, češ, da ne dopuste na noben način takih »nizkih« napadov »na visoko nemško kulturo«. In v zbornici sta potem s polnimi pljuči prednašala ogorčenje radi razžaljenja »visoke nemške kulture«, ki jo je prizadejal dr. Korošec s svojim (dobro pogojenim in resničnim!) medklicem, ter psovala in sramotila Slovence strupena nemška Slovencežrca Malik in Markl in zlasti napadala in se hudovala na poslanca Verstovška, ker je zabrusil z vso odločnostjo Nemcem v obraz to, kar so pošteno zaslužili. A nista dosegla s svojim psovanjem mnogo, ker sta govorila skoraj prazni zbornici. Ju pač že pozna vsa zbornica kot širokoustneža, ki se le osmešita, in tak govornik ne more vzbujati pozornosti pri resnih ljudeh! Velika pozornost pa je nastala med poslanci, ko se je razvedelo, da hoče odgovarjati dr. Verstovšek sramotilca Slovencev. Med dr. Verstovškovim govorom je bilo navzoče gotovo pol zbornice, ki je napeto in pozorno sledila krepkim in odločnim zavračanjem sramotilcev Slovencev, za kar je žel govornik veliko odobravanje. Malik in Markl sta bila zelo poparjena. Stvarni popravek dr. Verstovška so zabeležili vsi dunajski listi, čeprav sicer nimajo te navade! Ta okolnost sama pove veliko! — Državni zbor je tudi začel pretekli petek **razpravo**, prvo branje o **bančni predlogi** (podaljšanje privilega avstro-ogrske banke, ki potече na Silvestrov večer opolnoči). Iz razprave naj omenimo govor in izjavo poslanca »Slovenskega kluba« dr. Korošca, da **odklanja njegova stranka bančno predlogo pred vsem iz političnih razlogov**.

S »Slovenskim vseučiliškim klubom« je sedaj tako: V njem so, kakor že znano, zastopniki »Saveza južnih Slavena« in »Slovenskega kluba«. Ko se je pretekli teden pogajal Binert z Jugoslovani glede njihove obstrukcije, jim je stavil kompromisni predlog, naj se v **proračunskem odseku izvoli pododsek 12 članov**, ki naj se mu predloži

predloga glede laškega vseučilišča. V zadnji seji »Vseučiliškega kluba« so glasovali vsi jugoslovanski liberalci in sploh vsi člani »Saveza južnih Slavena« kakor en mož za Binertov kompromisni predlog, po katerem naj se izvoli v proračunskem odseku državnega zbora pododsek 12 članov, ki naj razpravlja o vladni predlogi glede laškega vseučilišča. S tem pa, da je ta zadeva glede laškega vseučilišča izročena pododseku, pa seveda še ni končana tudi že obstrukcija Jugoslovancem v tej vseučiliški zadevi! K večjemu odgodena za nekaj časa. Ako se namreč pri reševanju glede laškega vseučilišča ne bo primerno oziralo in vpoštevalo ter tudi dovoljno rešilo jugoslovanskih vseučiliških zadev, tedaj začno jugoslovanski poslanci takoj, ko pride stvar iz pododseka nazaj v proračunski odsek, z delom tam, kjer se je prekinilo, in prekinilo se je v obstrukciji naših poslancev! Poudarjam pa, naših poslancev, ker le naši slovenski ljudski poslanci so bili, ki so z vso odločnostjo nosili breme obstrukcije, liberalci pa so hoteli obenem obstruirati in prijazni biti z vlado, kakor je že njih navada. — Torej, da bo jasno, stvar še enkrat podarimo: izročitev laške visokošolske zadeve pododseku znači le njeno odgodenje in zavlacavanje, a nadaljevanje ali končanje naše obstrukcije pa je odvisno od načina rešitve in vpoštevanja jugoslovanskih vseučiliških zahtev. »Slovenski klub« pa stoji vedno kot vsikdar najskrbnejše na straži za pravice našega ljudstva!

AVSTRIJSKE DELEGACIJE

za decembersko zasedanje bodo izvoljene, kakor so pretekli teden sklenili načelniki strank, ta torek. Delegacijam bo predložen v rešitev dvamesečen začasni proračun. Celoleten proračun za leto 1911. predlože delegacijam ob njih zasedanju v prosincu leta 1911.

HRVAŠKA POLITIKA.

Sabor bo, kakor poroča uradni hrvaški list, sklican v kratkem, in sicer da dovoli indemnitetu in izvoli novo delegacijo v ogrski drž. zbor. Seveda sabor lahko izpremeni po svoje svojo nalogo. Ban, ki je še nedavno zatrdjeval, da ne bo še sklican sabora, ker še nima zadostne večine, je raditega prišel navskriž z ogrskim ministrskim predsednikom Kuenom, ki je tudi obenem minister za Hrvaško in je ta še pred nedavnim izjavil, da hrvaški sabor ne bo še sklican. Banovo stališče je potemtakem omajano in se sodi, da bo Tomašić šel.

BOSANSKI SABOR

deluje sedaj gladko in mirno. Sabor je sprejel zakon o kilogramski meri in s tem prenehajo v Bosni dosedanje turške mere. Sprejel je tudi zakon za izboljšanje živinoreje. Ker bo sabor, kot sem že zadnjič omenjal, sedaj čez Božič odgoden, ne bo proračunske razprave dokončal, zato pride proračun na vrsto v januarskem zborovanju.

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Posvetovalnik o. Veselko Kovač.

(Dalje.)

Tako polno je bilo njegovo srce dušne grenkote, da je poudarek, s katerim je izrekel te besede, izpremenil milo prošnjo v osoren ukaz.

Molče in v vidni zadregi je obstala Micika pred njim.

»Liziki nisem še ničesar povedal,« je nadaljeval Kandid z ravnotako osornim glasom. »Ne vem, kako naj to storim!«

»Ali naj ji povem jaz? — Zdi se mi, da si že misli kaj takega.«

»Potem pa pustiva to stvar,« je rekel Kandid odločno. »Iz srca bi bil ubožici privoščil, da bi prišla odtod; toda že ne sme biti tako. Pa ne govoriva več o tem.«

»Uboga Lizika,« je rekla Micika sama pri sebi; a v mislih je imela nekoga drugega, ne pa nje.

Čez nekaj časa je vprašal Kandid s tresočim glasom: »Micika, povej mi vsaj, zakaj?«

Ona je odkimala; nastal je molk. Potem mu je položila roko na rame in rekla:

»Ko sva bila majhna, sem si večkrat mislila: takega bi imela rada za brata. — Ali ne more biti zopet tako, dragi Kandid?«

Mladenč se je sočutno ozrl nanjo; ni vedel, kaj bi ji odgovoril... Kar naenkrat pa je začelo Miciki lice utripati in njen pogled je postal čudno zbežan; stegnila je roke, kakor da išče pomoči; začela je mahati okrog sebe. Glava se ji je nagnila nazaj in — zdaj je omahnila.

Toda mladenič jo je naglo vjel v svoje krepke roke ter jo polagoma spustil na travo.

Kandid je bil že dolgo pripravljen na ta grozni trenutek, zato se ni zbežal. Vedel je tudi nekoliko, kako se mora ravnati s takimi bolniki. Hladnokrvno je ukrenil, kar se je pač dalo. Nato je pokleknil poleg nezvestne mladenke ter ji pod glavo položil svojo desnico, da ne bi tako silno butala ob tla. Mirno in neustrašeno je zrl v spazeno, njemu toliko drago obličje.

Medtem je prišla Lizika iz hiše. Kakor okamenela je obstala pred vratmi in prestrašeno zrla na nezvestno prijateljico; slednjič je tiho vprašala:

»Kaj pa ji je?«

Toda brat ni vedel, kaj bi ji odgovoril.

»Ali naj prinesem kisa?«
Kandid je odkimal.

»Ali naj prinesem kaj drugega, ali naj skuham kamilično vodo?«

Kandid je položil prst na usta in zamahnil z roko. Bal se je namreč, da ne bi prišla svakinja iz hiše in začela vpiti. Zdelo se mu je bolje, da naj se Lizika vrne v hišo. Sestra je rodovoljno ubogala. Ni pa vedela, kaj brat pravzaprav hoče in kaj se je zgodilo.

Minilo je četrte ure. Micika je ležala kakor v spanju. Na obraz se ji je zopet povrnilo nekaj prejšnje miline. Mladenč ji je pa še vedno podpiral glavo s svojo roko.

Naposled je izpregledala.

»Ali bi šla rada domov, Micika?« jo je vprašal Kandid nalahno nagnivši se nekoliko k njej.

Potem jo je dvignil, prijel za komolec in jo peljal počasi proti poti.

Vesnilo ga je, da je spravil siroto s pozorišča, kjer jo je napadla božjast, preden jo je opazilo kako tuje, brezčutno oko. Ko sta prišla v jarek, ki je bil precej gosto zaraščen, ji je velel, naj sede na kamen, da se odpočije.

»Kam me pelješ?« ga je vprašala Micika.

»Domov,« jo je pomiril Kandid.

»O, ne še, ne še!« se je branila Micika; »oče bi utegnili kaj spoznati.«

Nato je povesila oči in žalostno zašepetala:

»Kandid, zdaj veš, z a k a j . . . !?«

IV.

Ves naslednji teden se je Micika prizadevala, kar se je le dalo, da bi očetu utajila grozno nesrečo, ki jo je zadela. To je bilo dobro zanjo, zakaj vsled tega njen razvneti duh ni imel časa pečati se z brezupnim razmotiranjem o žalostni prihodnosti, ki jo čaka. Svoji polsestri, s katero je bivala v isti sobi, seveda ni mogla prikriti svojega žalostnega stanja. Školastika je kar osupnila, ko ji je Micika pravila o svoji nesreči. Obljubila je, da hoče molčati, a zraven pristavila, da v naprej ne mara več spati v isti sobi. Ni pač pomislila, da je za božjastnega človeka strašno hudo, če mora biti ponoči sam. »Mislimi moram najprej nase,« je dejala ravnodušno.

Nekaj časa se bolezen ni pogosto ponavljala in tudi, kadar jo je prišlo, ji je kmalu odleglo. Tudi je vselej že naprej čutila, kdaj bo bolezen prišla, tako da se je mogla v pravem času umakniti v sobo.

Nekega dne se je pa zgodilo drugače. Bilo je proti koncu zime. Micika je sedela z domačimi v skupni sobi, kar se je naenkrat zgrudila vznak.

Ko je zopet izpregledala, ni vedela, ali je noč ali dan. V tem polsnu je pa slišala zamolkle, a vendar razločne besede, ki so se ji zdele kakor nekako razodenje z drugega sveta...

»Prišla je na svet o Veliki Gospojnici, ko blagoslovljajo zelišče, in pri krstu je dobila ime Marija; zato sem si mislil: Zdaj bo prokletstvo nehalo. Kdo drugi naj namreč stori konec prokletstvu, če ne Mati božja?« — — —

Ko se ji je duh zopet popolnoma zbistril, se ni mogla več spomniti, kdo je bil navzoč pri njeni nezgodi. Še manj je pa vedela, kaj se je zgodilo pozneje. Spominjala se je le še onih besedi, katere je liki dragocen zaklad ohranila v svojem srcu.

Od tega dne je bil stari Kolar ves potrft; zamišljeno je postopal okrog hiše, top za vse, kar se je godilo okoli njega. To je pa povzročilo na Silvestrovi kmetiji veliko izpremembo. Vid, od katerega je prej stari Kolar zahteval strogo pokorščino, se je čutil zdaj gospodarja v hiši. Kar je zaukazal Vid, je storila tudi Školastika. Za boleha-vega očeta se ni mnogo brigala. »Ga je pač zadela kap,« je menila, skomigajoč z rameni.

Školastiki je bilo po volji, da bolezen, ki je nadlegovala polsestro, za ljudi ni bila več skrivnost. Zdaj je lahko tarnala vsakemu, kdor jo je hotel poslušati, kako težek križ da ima z očetom in sestro. Posebno rada je tožila svoje težave krčmarju »pri roži«, zakaj vselej, kadar je šla v trg, je stopila nekoliko tja. Nikoli ni pozabila izraziti svojega obžalovanja, češ, da zdaj, ko jo doma tako potrebujejo, ne more misliti na službo pri njem.

»Ste pač lahko veseli, da Micika ni prišla k vam za natakario,« je pristavila včasih prav zgovorno. »Kaj bi počeli s tako?«

Šinkovec je pa zatrjeval s prijaznim nasmehljajem, da mu za Miciko ni žal, pač pa za Školastiko; trdno pa upa, da še ni izpregovorila zadnje besede. Zadnje besede je izrekel s takim naglasom, da se je zdelo, da ima v mislih prihodnjo gospodinjo, ne pa natakario.

Posledica teh pogovorov je bila, da se je Školastika mladi Kramarici zaupno bahala, kako lepo ženitovansko ponudbo ima, a se mora žrtvovati za sestro.

»Micika je seveda le polsestra,« je vzdihnila Školastika. »O, res ni bilo prav, da so se oče vdručili oženili.«

»Kaj bi pa bilo potem?« jo je tolažila Kramarica. »Vid bi imel božjast namesto nje. Saj eden izmed vas jo tako mora imeti. To je v resnici velika nadloga! V taki hiši bi ne marala biti.«

»Saj tudi jaz nisem rada,« je odgovorila Školastika žalostno. — »Katra, kaj misliš, ali naj ga vzamem, ako me vpraša še enkrat?«

Tudi Kramarica je imela nekaj rahločutja. Čeprav ni mogla verjeti na resnost Šinkovčeve snubitve, se vendar ni marala smejeti Školastiki v lice, ampak navedla je le neki splošen izrek o zakonskem življenju, češ, da tudi zakonski nimajo nebes na tem svetu in kdor še nima zakonskega jarma na sebi, naj se ne da nepremišljeno vpreči vanj.

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

VSE ZA »DOMOLJUBA« tako kličemo vsem prijateljem našega lista sedaj ob koncu starega in začetku novega leta! Z združenimi močmi na delo, da armada »Domoljubovcev« ostane ne samo enako močna, temveč da se kar najbolj pomnoži! Poslužite se priloženih položnic, nabirajte novih naročnikov!

Sveti oče ljubljanskim vernikom. Na ljubljanskega knezoškofa je došlo iz Rima pismo kot odgovor na protestni shod proti rimskemu županu Nathanu. Pismo se glasi tako-le:

Presvetili in prečastiti gospodi

Verniki ljubljanske škofije so s prelepo in velike časti vredno manifestacijo izrekli grajo nad krivico, s katero je Presvetega Očeta v Večnem mestu nedavno izzvala predrznost sovražnega človeka. Njegova Svetost je z veliko radostjo sprejela ta znak prizadevanj in vneme, o kateri pričuje Tvoje pismo, in zato podeli Tebi, Tvojemu kleru in ljudstvu Tvoje škofije hvaležnega srca z veliko ljubeznijo svoj apostolski blagoslov.

Izvršujoč to preprijetno naročilo, izrekam vnovič Tvoji Svitlosti svoje spoštovanje.

Preudani

R. Kardinal Merry del Val.

Verni kristjani hočejo biti naši liberalci, kadar nastopajo na shodih, v pravi luči pa se pokažejo v »Slov. Narodu«. Liberalni študentje so na nekem skrivnem shodu odkrito priznali, da so ne le brezverskega, ampak tudi protiverskega mišljenja. »Slovenski Narod« to izjavo z velikim veseljem konstatuje. Slovenski stariši pač lahko vidijo, kaj bode z njihovimi sinovi, ako zabredejo v liberalne družbe. Na te izjave naj se spomnijo pa zlasti takrat, ko se berači za dijake od liberalne strani, ker skušnja uči, da liberalce ne vodi usmiljenost do revnih dijakov, ampak želja mladim neskušenim dijakom vcepiti brezverskega in protiverskega duha.

»Glavna« slovenska posojilnica v Ljubljani. Naslov »Glavna«, ki ga nosi ta zavod v svoji tvrdki, mnoge moti. Zato na vprašanje sledeče pojasnilo: »Glavno slovensko posojilnico« so osnovali pred okoli 13 leti nekateri ljubljanski liberalci kot konkurenco zoper naše zavode. Ustanovitelji so bili, kakor rečeno, nekateri ljubljanski liberalci, mej njimi advokat dr. Matija Hudnik in veletržec Elija Predovič. V teh rokah je ostal zavod do današnjega dne. Ob ustanovitvi so dali zavodu ime »Glavna slovenska posojilnica« in sodišče je to tvrdko tudi registriralo. A svojega imena »Glavna« ta posojilnica ni nikdar opravičila, kajti ni se mogla nikdar povzpeti do kaknega večjega delokroga. Obseg njenega delokroga je bil in je relativno majhen in skromen. V resnici je »Glavna« ena najmanjših posojilnic v Ljubljani in glede na obseg njenega delovanja bi bila veliko bolj primerna tvrdka »Majhna posojilnica«, nego lažnjiva bahava firma: »Glavna« posojilnica, ki pokriva mali, brezpomembni zavod pod docela napačnim plaščem. — Sploh pa za naše občinstvo ta posojilnica ni imela nikdar nikakršnega pomena.

✓ tajništvo c. kr. najvišjega sod. in kasacijskega dvora je pozval justični minister c. kr. sodnika dr. Jankota Polec v Radovljici.

Železniški svet. V seji I. odseka železniškega sveta je interpeliral ud g. Silvester Skerbinec zastopnika južne leznice glede naprave zadostnih čakalnic za potnike na ljubljanskem južnem kolodvoru, odnosno glede na zgradbo že v seji meseca junija t. l. obljubljene lope za potujoče delavce in izseljence. Zastopnik južne železnice je naznanil, da so načrti za prezidavo ljubljanskega južnega kolodvora že izgotovljeni in je povečanje tirov že deloma končano. **S povečanjem poslopja kolodvora se bo na vsak način pričelo v spomladi prihodnjega leta** in se bo ob tej priliki gledalo, da bodo čakalnice zadostovale za doleden čas prometu potnikov.

Vodovod za kočevsko - ribniško dolino. Deset občin kočevskega in ribniškega okraja je sklenilo, da pristopijo k projektu skupinskega vodovoda. V ponedeljek so se zbrale ribniške občine v Ribnici, v torek kočevske občine v Kočevju. Projekt sta obrazložila dr. Lampe in stavbinski svetnik Sbrizaj. Glasoval je vsak občinski zastop zase. Sklepi so bili z malimi izjemami soglasni. Na podlagi teh sklepov je izvršitev kočevsko-ribniškega vodovoda zagotovljena. Deželni odbor bo takoj začel z izdelavo podrobnih načrtov in se obrne do vlade, da začne država plačevati svoj prispevek že s 1. januarjem 1911 v stavbni zaklad.

Župnija Gora pri Sodražici je podeljena dosedanjemu župnemu administratorju Jožetu Lavtarju.

Iz davčne službe. C. kr. davčni praktikant pri c. kr. davkariji Ljubljana okolica je postal abiturijent Ivan Kranjc; nadalje je postal praktikant abiturijent Jožef Bajt pri davkariji v Vipavi, začasni učitelj Egon Gregorič pa davčni praktikant pri davkariji v Ljubljani. Premeščeni so: davčni oskrbnik Jožef Ahlin iz Radovljice v Kranj, davčni asistent Vinko Pirnat iz

Kranja v Radovljico, davčni asistent Franc Zagar iz Krškega v Ljubljano (davčna administracija) in davčni asistent Anton Prudič iz Ljubljane v Krško (davčni referat).

Osebnosti. Finančni minister je imenoval davčnega oskrbnika Karla Tavčarja za višjega davčnega oskrbnika pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani. — Pravosodni minister je imenoval c. kr. okrajnega sodnika dr. Otona Papeža v Ljubljani za deželno sodnega svetnika. — Kranjski deželni predsednik je pevki ljubljanske stolnice Elizabeti Ihan podelil častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje. — Premeščen je sodni oficijal Franc Šula iz Trebnja. — Tajnik ljubljanske c. kr. tobačne tvornice Ernest Wlassak je dobil ob vpokojitvi naslov cesarski svetnik.

Umrl je na Dunaju 6. t. m. vpokojeni oskrbnik premoženja dunajske cerkve sv. Štefana, dvorni svetnik g. Florijan Hostnik, rojen Kamničan, star 75 let. Otrpnilo mu je srce.

Umrl je v Komendi pri Kamniku kaplan Rihard Smolej, izvrsten, požrtvovalen društveni organizator. Pokojnik je bil rojen dne 27. aprila 1879. ter je bil posvečen v mašnika dne 14. julija 1902. Služboval je kot kaplan in župni upravitelj v Dolu pri Ljubljani, potem kot kaplan v Železnikih in nazadnje v Komendi. Bil je splošno priljubljen duhovnik, marljiv delavec na ljudsko - izobraževalnem polju, velik prijatelj Orlov in mladine.

Zadružna zveza v Ljubljani pozivlja s tem vse one svoje članice, ki želijo, da bi jim pri sestavi računskih zaključkov za leto 1910 pomagali naši uradniki, naj se oglašijo pisмено ali ustmeno pri Zadružni zvezi v Ljubljani do 25. decembra t. l. Ustreglo se jim bode po vrsti, kakor bodo prihajale prijave. — S prijavo naj p. n. članice naročijo tudi vse potrebne tiskovine za sestavo računov.

Knjigovodski tečaj v Novem mestu priredi Zadružna zveza v Ljubljani od 27. do 31. decembra t. l. Oni, ki se nameravajo udeležiti tega tečaja, naj to javijo do 20. t. m. po dopisnici Zadružni zvezi v Ljubljani.

Plemenska živina v Medvodah. Deželni odbor kranjski je nakupil na Predarliskem in Tirolskem 100 plemenskih krav in telic ter večje število bikov montafonskega in simentalkega plemena, kateri se bodo koncem tekočega tedna razdelili po nižini ce ni med živinorejce. Živali so izvanredno lepe ter krave dobre molznice. Ogledajo se lahko vsak dan le od 4. do 5. ure popoldne na graščini Goričane pri

Medvodah. Krave in biki pincgavskega plemena so se večinoma že razdelili.

Belokranjska železnica. Politični obhod za belokranjsko železnico, ki ga je nujno naročilo c. kr. železniško ministrstvo kranjski deželni vladi, bo, kakor čujemo, v kratkem razpisan in se bo vršil sredi meseca januarja.

Volitve v delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Trstu. Dne 29. decembra t. l. se vrše dopolnilne volitve v predstojništvo ter razsodišče delavske zavarovalnice v Trstu. Za našo deželo so te volitve največje gospodarske važnosti in treba napeti vse sile, da si pridobimo primerno zastopstvo v tem velevažnem zavodu, kateremu gospodarijo sedaj Italijani v največjo škodo našega delavstva. Uspeh je le mogoč ob složnem in enotnem postopanju. Osnova se je zategadelj v Ljubljani skupen odbor, ki vodi volitve in zbira glasovnice. V imenu tega odbora se obračava do vseh naših delodajalcev z vpljudno prošnjo, da takoj pošljejo na spodnji naslov glasovnice. Glasovnice morajo biti pravilno podpisane. Glasovnice za podjetnike podpiše gospodar, glasovnice za delavce pa gospodar in kot zaupnik delavcev z njimi v soglasju eden od uslužbencv. Imen kandidatov prosiva ne vpisovati, storil bo to odbor zategadelj, da bodo glasovnice pravilno izpolnjene ter se glasovi ne bodo cepili. — Za skupni odbor: Josip Lenarčič, predsednik trgovske in obrtniške zbornice. — Ivan Kregar, predsednik zavoda za pospeševanje obrta. — Glasovnice naj se pošiljajo na naslov: Zavod za pospeševanje obrta v Ljubljani.

Poučne kmetijske tečaje priredi deželni odbor vojvodine Kranjske dne 18. in 19. decembra v sledečih krajih in po sledečih sporedih: 1. **V Višnji gori** v šolskem poslopju: V nedeljo dne 18. decembra 1910 od pol 8. ure dopoldne naprej: Prašičereja. Predava ravnatelj kranjske kmetijske šole na Grmu Viktor Rohrman. Ta dan ob 3. uri popoldne: Umetna gnojila in pridelovanje krme. Predava prof. Franc Pengov. V ponedeljek dne 19. decembra 1910 ob 9. uri dopoldne: Zadrugištvo. Predava dež. zadr. komisar dr. Lovro Pogačnik. Ta dan ob 3. uri popoldne: Splošna živinoreja. Predava deželni strokovni učitelj Anton Planinšek. 2. **V Vidmu pri Dobropoljah** v šolskem poslopju: V nedeljo dne 18. decembra 1910 od pol 8. ure naprej: Splošna živinoreja. Predava deželni strokovni učitelj Anton Planinšek. Ta dan ob 3. uri popoldne: Zadrugištvo. Predava deželni zadrugišni komisar dr. Lovro Pogačnik. V ponedeljek dne 19. decembra 1910 od 9. ure dopoldne naprej: Prašičereja. Predava ravnatelj kranjske kmetijske šole na Grmu Viktor Rohrman. 3. **V št. Vidu pri Vipavi** v šolskem poslopju: V nedeljo dne 18. decembra 1910 ob 3. uri popoldne: Zadrugištvo. Predava deželni živinorejski nadzornik inženir Jan. Rataj. V ponedeljek dne 19. decembra 1910

ob 9. dopoldne: Sadjarstvo in vinarstvo. Predava c. kr. kletarski nadzornik Franc Gombač. V ponedeljek ob 3. uri popoldne: Živinoreja in umetna gnojila. Predava deželni mlekarški in živinorejski nadzornik Radoslav Legvart. 4. **V Kočah pri Slavinu** v mlekarji: V nedeljo dne 18. decembra 1910 ob 3. uri popoldne: Živinoreja in umetna gnojila. Predava deželni mlekarški in živinorejski nadzornik Radoslav Legvart. V ponedeljek dne 19. decembra 1910 ob 9. uri dopoldne: Sadjarstvo. Predava deželni sadjarski inštruktor Martin Humek. V ponedeljek ob 3. uri popoldne: Zadrugištvo. Predava deželni živinorejski nadzornik inž. Jan. Rataj. Kmetovalci, pridite poslušati!

Slovenska Kmečka zveza v kočevskem okraju je imela občni zbor dne 11. decembra v Velikih Laščah. Udeležba je bila obilna. Poslanec Jaklič je poročal o deželnem in državnem zboru, g. Dagarin o razvoju živinorejske zadruge v Ribnici in živinorejski inštruktor Krištof o potrebi in pomeni živinorejskih zadrug. Nato se je ustanovila živinorejska zadruga za velikolaško okolico. — V minulem mesecu je K. Z. sklicevala sestanke zaupnikov, pri katerih je poročal poslanec Jaklič o potrjenih postavah in druge reči. Taksi sestanki so se vršili v Dobropoljah, Ribnici in Velikih Laščah. Na vrsto pridejo tudi drugi kraji.

Družba za zgradbo kapele v čast presv. Srcu Jezusovemu v Rožni dolini uprizorila je dne 8. t. m. v novem društvenem domu »Smrt Marije«, igrokaz s petjem in godbo. Globoko versko zamišljeno igro, ki se vrši okoli leta 50. po Kristusu v Jeruzalemu. Uprizoritev je precej težavna, vendar moramo priznati, da se je do malih izjem scenerija vrlo dobro posrečila. Vsi nastopi izvajali so se s sigurnostjo in lahkoto, katere dostikrat pogrešamo pri najbolj rutiniranih gledaliških igralcih. Izvrstno so bile karakterizovane vloge skoro vseh igralc. Naravnost frapirala pa nas je Kleona, ki je nam predstavila res pravo Kajfovo hčer. Marija je bila v prvem dejanju prehitra v izgovarjanju, izborna pa v drugem dejanju. Iznenadilo nas je petje v drugem in tretjem dejanju; da, tako smo si predstavljali zbor angelov, fino nežno ubrano so doneli ljubki glasovi po dvorani. Vrh tega pa so nas zabavali še tamburaši med dejanji in odmori. Res, izborna in podučna zabava — in ni nam bilo žal pota, da smo si ogledali to prireditve. Pot iz Ljubljane pa tudi ni tako težavna in priporočamo vsem somišljenikom, zlasti Marijinim kongreganistom, da si ogledajo igro prihodnjo nedeljo, dne 18. decembra, ko se bo ponavljala predstava. — Več navzočih Ljubljancev.

Položaj obmejnih Slovencev je žalosten. Boriti se morajo takorekoč noč in dan proti tujemu nasilju. Ali sami so preslabi, da bi mogli dobojevati giantski boj. Pomagati jim morajo oni,

ki so v srečnejših razmerah. Res je, da vsak ne more prispevati z denarjem, podpira pa vsak lahko obmejne Slovence s tem, da kupuje blago, ki se prodaja v korist obmejnim Slovincem. Tu mislimo na Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovincem, ki je opremljena s štampiljo »Slovenske Straže«. Kolinska kavina primes je izvrstni domači izdelek, ki daleko nadkriljuje vse tuje tovrstne izdelke. Škatljice, ki se prodajajo izrecno v prid obmejnim Slovincem, niso nič dražje od navadnih škatljic in blago je v njih ravno tako izvrstno. S tem torej, da kupujemo Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovincem (na škatljicah mora biti štampilja »Slovenske Straže«), podpiramo obmejne Slovence, ne da bi pravzaprav sami pri tem kaj trpeli, kajti od prodane kavine primesi prispeva za obmejne Slovence tovarna sama iz svojega. **Zato je dolžnost vsakega našega somišljenika, da zahteva v prodajalnicah izrecno in samo ono cikorijo z napisom: »V korist obmejnim Slovincem« in ki je na nji štampilja »Slovenske Straže«.** Vsako drugo cikorijo odločno zavračajte!

Gorenjske novice

g Iz Stare Loke. Prečastiti gospod dekan Frančišek Kummer, ki je stopil v stalni pokoj, je v nedeljo dne 13. novembra po popoldanski božji službi, pri kateri je z Najsvetejšim dal blagoslov zbranemu ljudstvu, ostavil Staro Loko ter se je podal v Kranj, kjer se je za stalno naselil.

g Iz moravške doline. Hud udarec je zadel zavedno hišo Martinkovo. Umrla je gospodinja in žena enega naših najboljših in najzvestejših somišljenikov g. Antona Cerarja. Bolehala je sicer dalj časa — revica je hudo trpela, ker je bila nad eno leto čisto slepa — a vendar je smrt prišla čisto nenadoma. Ob odprtem grobu žaluje njen zvesti in dobri soprog, skrbni oče ostalih malih otrok, žaluje eden naših najboljših in razumnih mož. Umrla je žena v najlepših letih, stara komaj 28 let. A utolaži naj se predobri mož, saj ž njim sočustvuje vse dobro misleče moravsko ljudstvo. Pogreb, lahko rečeno, je bil naravnost velikanski in veličasten. Ljudstva nebroj. Kot zvestemu pristašu so se naši somišljeniki udeležili v zadovoljlivem številu pogreba. Ker je g. Cerar občinski svetovalec, se je udeležil pogreba do malega ves občinski odbor z gospodom županom Klopčičem na čelu. Ker je ostali soprog predsednik tukajšnjega krajnega šolskega sveta, je bilo tudi tukajšnje učiteljstvo z g. vodjem Tomanom na čelu pri pogrebu, ker je gospod Cerar tudi član našega katoliškega izobraževalnega društva, je tudi to pokojno spremilo k počitku z zastavo in z

društvenimi znaki in vrli pevski odsek je zapel res lepo tri pretresljive žalostinke. Tako smo lepo in dostojno spremili do groba vrlo mater, izbornu gosposinjino in predobro soprogo. Z ostalimi žalujočimi žalujejo vsi dobro misleči Moravčani. Naš dobro znani pesnik Limbarski je pokojnici v slovo in v tolažbo ostalim spesnil sledečo pesem:

ŽALUJOČEMU SOPROGU.

(Ob grobu M. Cerar v Moravčah.)

Ah, sem, le sem na božji vrt
nas peljejo življenja poti;
kjer med grobovi grob odprt,
potrtem srcu zre nasproti.

Pač težak, tužen je korak,
o, kaj trpi in čuti duša,
objema srce tuge mrak —
ko grob zakrije črna ruša.

O, kje si blago srce Ti,
soproga zvesta, blaga mati?
Ne vidiš me med svojimi
predragimi ob grobu statí?

»O, vidim poleg groba vas«,
tam v raju mati odgovarja,
»a zame je potekel čas
in doba zemskega viharja.

Zatvoril grob je meni svet
in pot nad zemskimi prepadi,
tu v raju nevenljivi cvet
razcvita v večni se pomladi.

O, ne žalujte za menoj,
saj tu, ni solze ne bridkosti;
tu jenjal zemeljski je boj,
tu večnih je izvir sladkosti.

Na zemljo ne želim nazaj,
v nebesih bom za vas prosil
da pridete za mano v raj,
kjer božja moč nas bo združila.«

I. U. Limbarski.

g Od štajerske meje. Na nesramne in podle laži, ki jih v »Slovenskem Domu« trosi iz Motnika neki liberalni grillček pod tujo agenturo iz Vranske v Špitalič, se čuti podpisani iz dveh ozirorov dolžnega odgovoriti resnici na ljubo. Dopisnik, čegar stranke voditelj, Ivan Hribar, je podpisal znano pogodbo z Nemci, se jezi, ker so v Motniku občinski napisi dvojezični. Kot agent liberalnega napredka pa ne vidi, da nam liberalni tujci izpodrivajo domačo trgovino, obrt in industrijo. Da so pa takim grillčkom prospevačica izobraževalna društva trn v peti, je umljivo. Tega tudi prijatelj vranskega lažinapredka ne more prikriti. Znaša se nad vrlim gosp. Jankotom Šuštarjem, kateremu so pevci hoteli napraviti nekoliko veselja za njegov brezplačen trud in so — skrivaj — zložili gotovo vsoto, da bi združili poučno tudi z zabavnim. Do sem je zavijal liberalni poštenjakovič resnico. Dalje molči. Prav! Po končanem pouku one nedelje je ostalo par ožjih znancev pri ugledni »Purgarjevi« družini, med njimi pod-

pisani, dalj časa na večer. Na surovinski način prilomastijo pijane reve, ki hočejo delati kraval. Reveži niso vedeli, po kaj so jih poslali njih dušni očetje. Ko bi bili orožniki pri rokah, morda bi bili spravili iz njih na vprašanje, — odgovor. Slišal se je kasneje napredni »auf« proti Špitaliču in v Šmartnem so bila drugi dan tla pobarvana s krvjo. — Liberalna olika pobija šipe, liberalna olika je tista, radi katere teče kri, liberalno je tisto junaštvo, ki jemlje čast drugemu spolu. To bi imel povedati neznanemu dopisniku »Slovenskega Doma«. — Ljubljana, 11. decembra 1910. — Ivan Majhen.

g Bohinjska Srednja vas. Igra »Vestalka« 8. t. m. je privabila gledalcev polno dvorano. Vsem je bila zelo všeč. Hvala igralkam za njih požrtvovalni trud! Vse so po splošni sodbi prav dobro pogodile svoje, nekatere res težke uloge. S takimi igrami se stori zelo mnogo dobrega, ker nas izkušnja uči, kako blažljivo vplivajo na človeško srce in ga vnemajo za vse lepo in plemenito. — Predavanje o Sveti deželi bo zopet v nedeljo, 18. t. m. Na vrsti je Betlehem in drugi znameniti kraji v jeruzalemski okolici, Jordan in Mrtvo morje.

g Koroška Bela. Miklavžev večer se je prav dobro obnesel. Nastop Miklavža s svojim spremstvom je bil prav lep. Posebno zadovoljni so pa bili otroci, ki so prejeli od Miklavža obilo darov. Da je pa Miklavž pridne otroke mogel tako obilno obdariti, gre pa glavna zasluga darovateljem daril, za kar naj jim bo izrečena zahvala. Bog plačaj vsem obilo! — V nedeljo, 11. decembra smo pa imeli v svoji sredi apostola abstinence g. J. Kalana. V dveh cerkvenih govorih nam je pokazal največjega sovražnika slovenske domovine — kralja alkohola. Pokazal nam je, koliko škode naredi ta v verskem in socialnem oziru. Dal Bog, da bi te besede, govorne iz ljubezni, našle odprta srca in da bi se mnogih prijele. Naj se odpro oči onim, ki zažigajo kadila temu maliku in naj mu napovedo boj na življenje in smrt, potem se bo naselila v marsikateri družini zadovoljnost, sreča in mir, kar tako mnoge družine pogrešajo. Popoldne pa nam je v društvenem prostoru, ki pa je pač premajhen za taka predavanja, še bolj natančno pojasnil na podlagi slik zle posledice pijančevanja. Navdušil je naš abstinencijski odsek, ki se hoče z vsemi silami vreti v ta boj in ga tudi izvojevati. Bog naj rosi na to socialno delo svoj blagoslov, da bo rodilo obilo sadu. Gospodu J. Kalanu pa ostanemo hvaležni za njegov trud in Bog naj mu bo plačnik.

g Ribno pri Bledu. C. kr. deželni odbor je imenoval v okrajni cestni odbor g. Gabriela Ferjan, gostilničarja in posestnika v Ribnem. Našemu vrlemu somišljeniku na odličnem imenovanju iskreno častitamo! — V tekočem letu je prihajalo v našo faro 35 »Domoljubov« pod skupnim zavitkom, 74 knjig družbe sv. Mohorja, nekaj »Bogoljubov« in 2 »Slovenca« vsakdanje izdaje.

Leto se bliža svojemu koncu. V bodočem letu naj ostanejo stari naročniki zvesti katoliškemu časopisju in knjigam ter naj se priglasi več novih naročnikov. Prava časna in večna sreča je mogoča le v izobrazbi in vzgoji na podlagi katoliških načel. Tega nas uči zgodovina sosednjih dežel.

g Iz Čemšenika. Če bi hotel politični godec, kateri v »Domoljubu« marsikatero pametno in lepo zagode, tudi Čemšeničanom katero vrezati, bi moral žalostno pesem naplesti. Marsikaj koristnega se je sklenilo v zadnjem zasedanju deželnega zbora in se dalo v izdelovanje; ceste in vodovi in drugo, da kar mrgoli. Mi pa smo bili topot popolnoma pozabljeni, ako ravno so nas gospodje že imeli enkrat v mislih. Naša cesta! Samo deset kilometrov dobre ceste, pa smo na konju! Treba bo gospodom povedati, da so tudi na zvezdi Martu ljudje. — Tudi pri deželnem šolskem svetu se gospodom nič ne muči. Od kdaj že leži tam prošnja, da bi se dovolil otrokom iz Znojilj samo dvakratni obisk šole na teden, kakor jim je bilo dozda dovoljeno. Letos pa okoliški svet nemilo in nedrago zahteva vsakdanji obisk. Ali vedo gospodje, da sedemletni otrok ne zmore poldrugo uro pota (samo v eno stran, torej tri ure, gotovo pa poltretjo uro pota) vsak dan. Kje je to mogoče! Malokateri turist bi si hotel vsak dan privoščiti tako turo. V tem času pridejo znojiljski otroci iz šole, ko je že popolna tema. In kakšna je pot, posebno v zimskem času! Seveda za snežene zamete in nalive tudi gospodje v Kamniku in v Ljubljani ne vedo, kajti v Ljubljani in v Kamniku ni sneženih zametov in nalive. Na ta način je ljudstvu šola najhujše breme, breme, ki ga ne guli nič manj kakor mohamedanski beg bosanskega kmeta. Da bi le gospodje, ki imajo besedo pri tem, kaj pomislili! — Komisija si je ogledala in izbrala prostor za novo šolo. Stala bo na farovski svetlo pod cesto. Ni sicer vsem po volji, toda obveljalo bo le. Zlasti ni razgleda. V štirih letih mora baje biti že postavljena. No, ta štiri leta bodo dolga. Dokler nimamo ceste popravljene, ni govora o zidavi nove šole. Bomo pač še čakali odrešenja. — Umrl je v Dobrljevem Gašper Lazar, brat rajnega g. Mihaela Lazarja, profesorja, ki je bil znan kot pisatelj iz prvih letnikov »Ljubljanskega Zvona«. Dobrega moža-poštenjaka se bomo spominjali še dolgo. Svetila mu večna luč!

g Homec. Dne 11. t. m. so se ustanovile v kamniškem političnem okraju štiri živinorejske zadruge, in sicer: 1. na Homecu za Homec in okolico; 2. v Mengšu za Mengeš in nekaj sosednjih občin; 3. na Rovih za Rova in več bližnjih vasi; 4. v Vodicih za Vodice in več sosednjih občin. Dne 4. t. m. pa se je ustanovila živinorejska zadruga v Kamniku za Kamnik in par sosednjih občin. Vse te zadruge se v najkrajšem času vpišejo v »Zadružni register«, potem bodo začele takoj delati.

g Bohinjska Bistrica. V minulem mesecu imeli smo 18 mrličev. Pomrlo je največ otrok. Vzrok prehlajenja in ošpice. V istem mesecu pokopali smo tudi dva gospodarja na Bistrici. Prvi je Jakob Rozman, po domače Šimnovec. Cerkveni ključar je bil nad 30 let. Ob času zidanja nove cerkve je bil tudi župan ter je z delom in svetom podpiral ranjcega blagega gosp. župnika Mesarja. Zal, v družini ni imel sreče. Pomrli so mu vsi otroci. Bil je vedno pristaš naše stranke. — Drugi mož, ki nas je zapustil, je Jožef Trojar, po domače Maroden. Tudi on je bil blagega srca ter cerkvi udan. — Zimo smo v zimi izgubili. Že smo se vozili s sankami, saj smo imeli dovolj snega. Z gorā dovažali so domačini pridno hlode. Toda vedni dež nam je vzel ves sneg. Vlažno vreme pouzroča mnogo bolezni. Seveda letošnja zima ne ugaja hotelirjem in gostilničarjem. Ker ni snega, tudi ni tujcev, ki bi se radi prišli sankat na Bistrico. Sicer pa gosposka in zima nič ne prizaneseta. Dovolj bo še zime in snega. — Novost za Bohinj je tudi ta, da se je c. kr. domensko in gozdarsko oskrbnitvo iz Radovljice preselilo na Bistrico v grad. Grad, ki je bil 20 let, odkar je tovarna pogorela, zapuščen. je zopet obljuden. Oskrbnik je gospod Hugo Hanusch. Z njim sta došla tudi dva druga uradnika-azistenta.

Dolenjske novice

d Na Vačah niso naprednjaki ali liberalci dosegli ničesar. Še ko so najbolj divjali, smo štelili celo v trgu Vače do polovice ljudstva, ki je očitno in odločno držalo z našo ljudsko stranko. Župnija spada še v pet sosednjih občin, ki so popolnoma naše stranke. V domači občini je res pri zadnjih občinskih volitvah s par glasovi večine zmagała združena hinavščina in pijača. Dan za dnem se je pilo. Kdo je neki plačal? Mi stojimo trdno, zato lahko molčimo in čakamo. Zavedno in pošteno domače ljudstvo je v naših vrstah. In naši ljudje so za dobro stvar navdušeni kakor malokje, kar se je opazilo še pri vsakem predavanju v izobraževalnem društvu.

d Na Vačah se dela dan! Vsi razsodni ljudje, četudi se z nami niso strinjali, so bili že do grla siti bivšega organista Josipa Brvarja. Mi bi bili molčali, a če se nas bo še izzivalo, bomo tega človeka, ki je »Narod« zanj službo iskal, malo popisali. Četudi bo morda drugod zabavljajl čez naše liberalce, ostal bo pa tak, kakršen je bil v drugih službah. Če bi šel Blagajna kam za organista, bi bil precej njemu podoben. Pa tudi Blagajneto smo rešeni. Njegov listič mu sicer še hvalo poje, ker mu je ljudstvo ne more. Ta »nadvzgojitelj«, ki baže četrtega letnika priprav-

nice, ne zrelostnega izpita in izkušnje vsposobljenosti, nam bo ostal res v neizbrisnem spominu. — Dne 20. novembra je moral priti Blagajneto na shodek hvalit liberalni Ribnikar. Med poslušalci, katerih ni bilo 50, je bilo tudi nekaj naših mož, drugi so bili nevolivci in pa 12 šolskih otrok. Četudi je bilo vabilo na kaplaniji in cerkvi nabito, ni bilo prave udeležbe. Le naj še pride pravit, kako naj se meja za živino odpre, pa bo Ribnikar kmalu kar med seboj govoril. Kdo je za Blagajnetom jokaj, še danes ne povemo. Jokati bi smela za njim posojilnica, kmetijski vrt, mlin na veter, parna žaga, elek. luč, krasno posut trg, lepa obča pota itd. Pa naj le gre! Tudi naprednjaki so ga natihem siti. Mi bomo že pozabili njegove ljubeznivosti, pozabil bo Mars na puško in veverico. Reberšek bo lažje pozabljal na nepotrebno štirikratno pot k sodišču, nego onadva fanta prestala kazen, ki sta napadla njegovega sina. Eno zaslugo pa tudi mi priznamo Blagajnetu in hvaležni smo mu za to. Kakor nihče prej, tako nam je on pokazal, koliko ima ljudstvo koristi od liberalcev. Ali imamo na Vačah radi njegovega dela le eno lopato blata manj? Naši kmetje ne bodo nikoli liberalni. Kdor bi z liberalci držal, bi bil res izdajalec svojega stanu in sramota za domačo vas, neumen pa kot topa drva. Odslej naj sloga vlada med kmeti in sploh med poštenim našim ljudstvom!

d Na Krki. Zadnjo nedeljo je bil za našo liberalno smet pravi sodni dan. Drugi sodni dan pa bo na dan volitve. Ker se naše županstvo ni nič pobrigalo, da bi se bil vsled škode, ki jo je naredil črv, davek odpisal, kakor se je zgodilo po drugih občinah, zato se je ta dan veliko število mož zbralo v šoli, da izrečejo svojo silno nevoljo nad tako zanikrnostjo. Sprejela se je soglasno nezaupnica takemu ravnanju. Sklenilo se je tudi prositi za državno podporo in s prošnjo se obrniti do našega državnega poslanca Fr. Povše-ta in do vseh naših poslancev, zbranih v »Slovenskem klubu«. Upamo, da bodo naši poslanci saj nekoliko popravili grehe, ki jih je zagrešilo škodljivo in leno liberalstvo. Za popravilo občinskih potoč bi se bila tudi lahko dobila podpora, pa kaj, ker taki liberalni lampi, kakor je naš Jožek, kamor pride, kažejo vrata. Zato bomo pri prihodnjih volitvah to liberalno smet vrgli iz odbora in to tembolj, ker hoče našo katoliško faro po svetu razvpiti, da je liberalna. Te sramote pa nečemo imeti. Takrat bomo tega liberalca, ki je mislil, da bo vse premagal in zvezde klatil z neba, še bolj ponižali. S slepoto udarjen bi bil, kdor bi še njemu kimal. Le pojdi raketom žvižgat in ribam gosf, Jožek! Kar si iskal, to si dobil in boš še dobil. Kdor se povišuje, bo ponižan, za to bomo skrbeli mi, odločni katoliški volivci! V naših vrstah gre samo en glas: Vsi kot en mož na volišče! Naprej do zmage! In po naši lepi krški farl se glasi ponosno naša pesem:

»Trdno dajmo se skleniti,
K zvezi dajmo si rokē,
Liberalstvo v prah zdrobiti,
Naše srčne so želje!«

d Iz višnjegorskega okraja. Otvoritev nove šole na polju pri Muljavi grozno peče par liberalnih kalinov na Muljavi. Svojo onemoglo jezico so spustili v 46. številki »Slovenskega Doma«, kjer poleg raznih laži napadajo naša dva najboljša moža v občini, ki imata zaslugo, da sta priborila šolo v sredi občine v zadovoljnost 4 petink prebivalstva, izvzemši seveda le večnega kandidata za županski stolček, znanega »Gričarja« in treh njegovih trabantov. Toda ljudstvo pozna svoje prave zaslužne može, zato pa pri vsakih volitvah tako pogorē, da niti eden v odbor ne pride, pač pa ostanejo v štiripetinski manjšini. Da pa zopet ne bodo kričali, da smo jih obdolžili laži, pa ne dokazali, bodi povedano sledeče: Prvič ni res, da se je govorilo, da bodo grunti prodani, če se šola na Muljavi žida, pač se je pa ugovarjalo proti temu, da bi šola stala čisto na kraju občine, ki bi stala popolnoma novo zidana za polovico več, kot sedanja na Polju. Drugič ni res, da bi ubogi kmet — katerega zlasti liberalni oštirji nepopisno ljubijo — moral plačati 24.000 kron, kolikor je bilo kupnine za hišo in zemljišče. Mi »klerikalne ničle«, moramo pa že tukaj vam, »prosvetljenim« in naprednim učenjakom malo možgane odpreti. 24 tisoč kron je bilo pač kupa za vse. Tu se mora vpoštevati, da je zemljišče brez hiše, ki se je za šolo priredila, vredno vsaj 18.000 kron in prinaša samo najemnina že zdaj občini letnih 550 kron, torej eno tretjino vsega direktnega davka, ki ga občina Muljava plačuje. Če občina zemljišče proda, bo stala nova šola le 8000—10.000 K in bo še pri šoli potrebno zemljišče ostalo. Pri tej svoti so pa že vsa popravila všteta, ki so bila potrebna pri novi šoli. Pred osmimi leti je govoril okoli »Gričar«, da bo preskrbel za novo šolo 8000 kron podpore. Pozivljamo ga, naj nam sedaj nakloni to podporo, ker če zemljišče prodamo in on to podporo izposluje, bo nova šola kar plačana, ubogi kmet bo pa rešen. Vsi občani mu bomo hvaležni in mu za to obljubimo, da ga pri prvih volitvah izvolimo v občinski odbor. Da se pa gospodje ne bodo spodtikali nad tem, ker je bila hiša krajn. šolskemu svetu od občinskega odbora prodana za večjo svoto, bodi jim povedano, da je v gospodarskem oziru vseeno, ali ima šolska ali krajevna občina več dolga, ker se meje obeh popolnoma križajo. Občinski odbor je na podlagi zgoraj navedenega napravil zelo dobro kupčijo, ko je leta 1907. kupil domačijo g. kanonika Špendala. Novo zidana šola bi seveda stala mnogo več. Tretjič je popolnoma neresnično, da bi Tiček in »profesor« (kako častno!) štant vedno stala v šoli in nadlegovala učitelja s svojo neslanostjo. Med poukom v šoli ni bilo še nikdar nobenega. Pač pa nekaj drugega peče liberalno »Gričar-

jevo« srce. Po šolski mladini je on pošiljal naši gospodični učiteljici umazani »Slovenski Narod«, tako da ga je mladina med potjo brala in se pohujševala. Proti temu je naš pogumni in neustrašeni podžupan, vam toliko sovraženi Jožef Kutnar (Štant) z vso odločnostjo nastopil. Mi mu popolnoma pritrujemo, v našo šolo ne maramo brezverskih listov. Le pogumno v tej stvari, gospod Kutnar, vsi občani smo na vaši strani, proč od naše mladine pohujšljivi listi! Da bi bili drugod tako zavedni možje v šolskem svetu kakor pri nas, bi kmalu iz šol izginili vsi brezverski časniki. Tako je, g. liberalni doposnik! Vi svetujete našima velikašema abecednik vzeti v roke, mi pa vam svetujemo vzeti v roke katekizem in malo preštudirati četrto božjo zapoved, da ne bode takih žalostnih prizorov na Muljavi, kot so že bili. Toliko v pojasnilo boja za novo šolo.

d S. Trebelnega. Gospica Matilda Skrabčeva, c. kr. poštarica tu, je darovala mesto v cerkvi na grob gospodu Fr. Piškurju 10 K za ročna dela najubožnejšim učenkam, za kar se ji tem potom najprisrčnejše zahvaljuje šolsko vodstvo Trebelno.

d Vlom v župnijsko pisarno v Štangi. V nedeljo, to je 4. t. m., med jutranjo službo božjo od 6. do 7. ure je vlomil v pisarno tukajšnjega župnišča, ko so bili ravno vsi pri službi božji, neznan lopov. Vežna vrata so bila zaprta in tat pa v župnišču! Zaklenjena vrata v pisarno je s silo vlomil. Od tam je odnesel nekaj cerkvenega drobiža, potem vsa šolski denar, župniku pa novo zimsko suknjo in hlače. Poizkušal je priti tudi v župnikovo spalnico, vratom je zadal par udarcev, a noter ni več silil. Kuharici pa je spodaj iz družinske sobe odnesel v gotovini 17 kron ter vse prebrskal in premetel. Prave tatinske sreče pa le ni imel, kajti odnesel je veliko vinarjev in celo škatljo starega obrabljenega neveljavnega denarja vsake baže.

d Šmarjeta. V nedeljo, dne 4. decembra se je blagoslovila nova farna cerkev v Šmarjeti. Blagoslovil jo je prem. g. prošt dr. Seb. Elbert. Z navdušenimi besedami se je zahvalil ljudstvu za ves njegov trud in žrtve, s katerimi je vsemogočnemu napravilo vredno bivališče. Pa to tudi po pravici, kajti trudil se je vsakdo, ki ima le količkaj verskega čuta v sebi. Le malo jih je bilo, ki so le gledali in zabavljali, pa te mora danes biti sram. Največjo zaslugo so si pa pri tem trudapolnem delu pridobili preč. g. župnik A. Zaman in č. g. kaplan Iv. Perko. Oba gospoda sta z lepim zgledom pri delu navduševala delavce in s tem pospešila hitri razvoj hiše božje. Pod njihovim vodstvom in nadzorstvom je novi del cerkve hitro vzrastel iz tal, a še hitreje se je vršila notranja olepšava cerkve. Dasi se je zadnji čas zelo hitelo in pripravljalo za slavnostni dan blagoslovljenja, je vendar za prvo silo vse okusno in natančno izdelano. Šmarječani smo lahko

ponosni na tako imenitno stavbo. Na dan blagoslovljenja je vladalo splošno navdušenje. Duška so dali svojemu veselju. Prinesli so Bogu v dar 321 K, kar se še ni zgodilo v Šmarjeti. Mladi gospod že znajo. — S tem so pokazali, koliko jim je do tega, da bi se cerkev še nadalje olepšala in da bi se še ostali stari del nadomestil z lepim novim. Ker pa to stane le še veliko truda in denarja, upamo, da se navdušeni sofarani ne bodo branili še kaj storiti in večkrat kaj darovati v ta namen. Bog jih živi, Bog jim plačaj! — Na svidenje pri pesku, opeki, vodi itd. . . .

d Iz Ribnice. Zaupni shod S. L. S., ki ga je priredil poslanec Jaklič predzadnjo nedeljo, je združil v dvorani okoli 200 mož iz vseh vasi. Poslanec je poročal o delovanju državnega in deželnega zbora. Najzanimivejša je bila razlaga cestnega zakona in občinskega volivnega reda, ki bo vendar enkrat pomedel liberalno škricarijo iz ribniškega občinskega zastopa. Navzoči so bili vsi okoliški župani. — Na splošno željo bo shod krošnjarijev na Št. Janžev dan po jutranji maši. — Premovanje goveje živine je bilo pretekli ponedeljek. Priredil ga je deželni odbor v zvezi z živinorejskimi zadrugami v Ribnici in Sodražici. Razdelilo se je 900 kron. Videti je bilo, da se ljudje res zanimajo za take stvari, ker so prignali 20 bikov, skoro 100 krav in nad 40 telic. Bilo je res lepo blago. — Drugo leto bo premovanje v Sodražici; tam bomo pa prignali že mešano pasmo od domačih krav in tirolskih bikov. Upamo, da potem odnesemo mi najvišje premije, letos so jih Sodražani. — Miklavžev večer je priredilo izobraževalno društvo v ponedeljek zvečer s petjem, tamburanjem in nastopom Miklavža. Ugajal je vsem, posebno seveda otrokom. — Dr. Lampe je bil v ponedeljek v Ribnici, da se je posvetoval z občinami glede vodovoda. Kaj so sklenili, poročamo drugi teden. — Ribniška pota in ceste so pa take, da je boljše, da se ne govori o njih, bilo bi sramota, če svet izve o njih. Kmalu bodo taka, kakor ribniški trg sedaj, ko so ga »zglihali«. Kdor je to kunšt naprej spravil, pa naj bo inženir ali pa svetnik, je vreden, da se ga v tron postavi.

d Iz Tržišča na Dolenjskem. »Slovenski Dom« je že dvakrat počastil naš cerkveni pevski zbor. Enkrat je nanj zlił gnojnice, drugič pa pomazal z medom. Kako je to storil ni vredno besedi. Dovolimo si le opombo k besedam: »Dve ali pa tri Marijine hčere pa nikakor niso toliko vredne, da bi se jih radi neznanja not (oba dopisnika istotako ne poznata not. Opomba poročevalca.) spominjalo v »Slov. Domu«. — K tem besedam dostavljamo: Res, Marijine hčere niso vredne, da bi se jih spominjal »Slov. Dom«, ker vsak spomin v »Slov. Domu« sploh hvaležno odklanja, saj bi bilo zanje tudi sramotno, če bi jih tak neznatni čenčasti list hvalil. Tudi smo prepričani o g. Škulju, da mu je popolnoma enako, ga li čvekavi

»Slovenski Dom« hvali ali graja, ker mu »Slovenski Dom« in njegovi dopisniki ne morejo veljave ali časti dati ali vzeti. Tako bore malo veljave ima ta listič pri naših poštenih faranih.

d V Vidrgi pod Sv. Goro je v nedeljo dne 11. t. m. poročal deželni poslanec in odbornik dr. Evgen Lampe o delu Slovenske Ljudske Stranke v deželni zboru. Dasi ravno je ves dan deževalo, se je vendar sešlo nad 120 volivcev. Prišli so možje celo z Gore, Slivne, Vač, Kolovrata, Podlipovice, Sv. Gore in Podbukovja, da bližnjih niti ne omenjamo. Govornik je med splošnim odobravanjem pokazal, kako edino samo ljudska stranka dela za kmeta. Včasih kaka poštrihana gospoda po vaseh in trgih meša ljudem glave, a stranka pa ravno s svojim delom za kmečke koristi vedno in vselej spričuje, da je ravno ona prava in edina kmečka stranka. Shod je tudi sklenil, naj se napravi ondi tečaj za živinozdravniške pomočnike.

d Na Krki. No, to je pa lepo od tebe, Jožek, da se nič več ne podpišeš pod to, kar ni zraslo na tvojem zeljniku. Kdo bo tudi laži podpisaval? Boljše je, kajne, da, kadar te »Domoljub« dobro pokrtači, izgineš hitro v Ljubljano, da ti napišejo, kakor jih ti nafarbaš. Župnišče, praviš, ni vlačno. Ali ti ni dalo po nosu že ministrstvo in najvišje sodišče? Kdaj pa si tako natančno pregledal, da hočeš bolje vedeti, kakor zvedenci. Kakšna je tvoja šnopsarija, o tem gre samo en glas. Morda ti bomo o priliki nekoliko bolj posvetili. Praviš, da boš šnopsarijo podrł in novo hišo napravil. Če jo boš ti sam napravil in bo tvoja, bomo tem lažje vsi farmani skupaj napravili za gospoda župnika župnišče, ki ga bo moral pustiti tukaj. Tebi se ne gre za blagor ljudstva, ampak samo za šuntanje, da bi šla v klasje liberalna pšenica. Ljudstvo ti je deveta briga, kar si pokazal z zadnjo svojo zanikrnostjo in zopet kažeš zdaj, ko ti ni všeč, ako se zavzemajo nekateri možje za to, da bi se ljudstvu pomagalo s cenejšimi živili. Pravijo celo, da govoriš okoli, da bi komisija več stala, kakor odpisani davek. Takega modrijana je treba v resnici z lučjo iskati. Celo posojilnica ti je na poti! Zato so pa tudi tvoje ure štete in pri prihodnjih volitvah bo zagrmelo: Liberalci marš v penzijo! — Krški volivci.

d Iz Šent Janža na Dolenjskem. V »Slovenskem Domu« št. 49. že zopet razteza znani dopisun ostudno laž zoper g. kaplana. Kaj misli lažnik, da se bo g. kaplan zagovarjal. Se mu ni treba, ker vsi šentjanci prav dobro vedo, koliko resnice so poslali »Sokolici« v »Slovenski Dom«. S takimi dopisi sokoli le same sebe bijejo po lažnjivih ustih, zato pa gre do fantje tako radi v njihovo »resnicoljubno« društvo. — Razjarjeni in besni so, kakor stekli psi, ker se jim je izjalovil njih »blagi« načrt. Mislili so namreč, da bo Brce komandiral tudi šentjanske fante; pa ne boš Vinko. Počakaj še malo! Beračili

so povsod, da bi dobili kaj fantov v svoje kremplje, pa ves trud je bil zaastonj. Zagnali so se v Koldrje, Cerovec, Murnice itd. Celo frajla Julka je pomagala agitirati, toda pri naših vrlih mladeničih nimajo tudi nežne sokolske gospodične prav nobenega vpliva. Prav je tako! Kaj bi se babe mešale v stvari, ki niso zanje. Se vam slane cedijo pa cigaretah in starinici? Upamo, da je ne boste več pili tam, kjer ste jo že. Tudi svojo surovost bi radi še prodajali pri g. dr. Zajcu, ker vpijete za njim. Kostanj peči se pa lahko naučite, ako pridete v Brežano. Toliko vljudnosti smete že pričakovati. Jože Podobnik pa naj prinese s seboj »Slovenski Dom«, da bo gorel na ognju, kakor je zadnjič. Šentjanskega »Sokola« pa »Domoljub« ne želi prav nič oblatiti, ker se je že sam tako oblatil in umazal, da ne bo nikdar več bel, ako ga tudi pere vsaka številka »Slovenskega Doma«.

d Iz Škocijana pri Dobravi. Naključja. Ko je škocijanska kvartopirska bratovščina v svoji liberalni pijanski navdušenosti lovila muhe tja do zadnje gostilne in se tam skregala ter smo mi osnovali »Tamburaško kolo« — rdečo kunjco zanje, so se ko obregnili, kot puran. Ko so kot podrepne muhe obletavali veliki dan župarjev-sokolov v Mokronogu, smo mi ustanovili »Podružnico Slovenske Straže« za obmejne Slovence ter jim naklonili 100, oziroma 300 K; kje pa so metodarski prispevki, vi, narodnjaki jezični?! Ko smo oživili »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« in ustanovili »Orla«, so oni počastili velikega šumaštra Gangelna na shodu v Beli Cerkvi, sedeč na njegovi levici, oziroma desnici. Kolika sreča! Čeprav je neki fantiček rekel, da »Gangl nič več ne drži!« Deželni odbornik dr. Lampe je seveda končno moral odvezati Majzelnov žakelj — volitve so pokazale, kaj ljudje mislijo o njem že doma; in niso mogli pomagati njegovi zetje in ne drugi žlahtovci. — **Za sovraženi farji** so spravili v tir izboljšanje skupnih pašnikov v Škocijanu in Dubruški vasi, da komisi je ne stanejo nič in se bo še celo podpora dobilo, kakor tudi »žvinorejsko zadruge« s podporami deželnega odbora. Seveda našim liberalnim zagovedom to praviti je bob ob steno! Pri otvoritvi mostu čez Krko so pokazali, kaj znajo: Ni bilo niti občinskega zastopnika, niti požarne brambe iz domače občine in fare; sosedje so jim morali šele na mestu oči odpreti, da so sramotno iskali svojega doma, Škocijanci so se pa sramovali da jim ta vladarica banda pred svetom dela tako sramoto. — **Lov.** Licitacija lova je odkrila skeleče rane imenovane družbe: Poznaajo samo sebe in svoj žep. Lov je bil še enkrat dražji ko prej, torej dobi toliko več občinska blagajna in morajo biti manjše doklade za vse davkoplačevalce! »Vse pobimo!« je njih deviza; vsak pameten posestnik se bo radoval, češ, bodete vendar enkrat uničili to škodljivo div-

jačino, ne da bi se tako zajcem nevarne postave v deželi sklepale. V svoji hlapčevski priprostosti mislijo dražiti sedanjega zakupnika — pa kratkomišelnici delajo vendar v splošni blagor. — **Korito**, pri katerem hočejo živeti naši liberalni hujskači je »farmanski grunt«, t. j. »Baharija«, ki je last vseh faranov škocijanske, deloma šmareške in raške občine, z namenom, da se iz dohodkov popravlja farna cerkev, farna kaplanija, oskrbuje cerkvenik in organist! Pa pogledj razpoke na naši cerkvi, glej cerkovenika, oženjenega, ki ima eno luknjo za kuhinjo, delavnico, spalnico in ki je še po vrhu »izpraševanjska soba«, glej organista, katere mu v taki fari daje katehet brezplačno stanovanje, da ima sploh kje stanovanje itd., denar pa se siplje v druge namene — namene, s katerimi si gotovi ljudje hočejo obdržati vladu in dobro hrano pri tem koritu. A Škocijanec mora biti slem, če še ni, se ga pa naredi! — **Ljudska šteta** v. Ljudi, krave itd. bo štel g. nadučitelj Benedičič. S tem daje občina svojemu tajniku, ki bi tudi rad kaj zaslužil, brco; stvar je namreč dobro plačana! Seveda bo imel nadučitelj dopust precej časa vsled tega, treba bo nove nadomestovalne učne moči, on bo vlekel svojo plačo kot bi poučeval; kdo bo plačal nadomestovalca v šoli? Drugače ni mogoče, kot da je g. Benedičiča župan predlagal, češ, da ga v občini ni sposobnega drugega! Ljudje, plačujte, Janko, ti se pod nosom obriši — smo mi pri koritu.

d Popotnik Trebnje — Mokronog. Sem že zopet tukaj! Me ne drži doma, moram po dolini, da povem kaj novega svetu. Na Mirni je umrla gospa nadučiteljeva, globoko verna žena. Naj ji sveti večna luč! Tugujočim ostalim pa vse sočutje, tolaži otročiče Bog! — **Šentrupeški liberalci** so pa že tako zabrenkani, da jim možgani v pete silijo. Na vsak način hočejo uničiti mlekarno. Saj vendar g. kaplan ni zidal in delal zase, ampak za ljudi! In sedaj greste nagajat! Eden se spravi nad zadružnike, drugi brusi jezik kot Rešpetarjeva Urša, tretji škoduje in hujska, kjer more — o da, liberalci so za razdirati zelo dobri, zidati ne znajo. V St. Rupertu bi bil rad dal podpisati pot od župana, pa so rekli, da nimajo župana. To sem pogledal! Sem mislil, da sem v Ljubljani. Može, ko bodo občinske volitve, boste pa zopet godli na liberalne frakeljne, hodili po vaseh in hišah ter gonili na volišče — da se izvoli liberelec. Saj boste dobili patent za vašo brihtnost, cel svet je spoznal, da so najbolj zabiti ljudje liberalci, le vi ne! — Malo sem jo smuknil k Sv. Trojici. Tam so si postavili svoj dom in ga tudi slovesno otvorili. Ko bi imel svet veliko takih mladeničev kot je g. Kobal, to bi bilo lepo! Izmed igralcev moram posebno pohvaliti »Cotelna«. Fantje, med službo božjo pa le v cerkev, ne zunaj cerkve postavite! Tudi knapje morajo moliti in hoditi v cerkev! — Kaj pa Mokronog? Cer-

kev je dodelana, ljudje — posebno vaščani — so bili zelo pridni, saj tako sem slišal, ko je domači gospod župnik pohvalil farane, še meni se je dobro zdelo. Pa so imeli tam sveti misijon, udeležba je bila velikanska, posebno fantje in moške so se odlikovali, zato so pa tudi dobili pohvalo od gospoda župnika, da so dekleta in žene kar po strani gledale. Ženske, enkrat morajo biti tudi moški pri pobožnostih prvi! V cerkvi se mi posebno dopadejo nove klopi, domače, a umetniško delo. Ne vem, če ima Kranjska še kaj takega! Šola je tudi dobila lepo ograjo, izdelal jo je domačin g. Weibel iz Ljubljane. Ženske so si pa ustanovile svoje izobraževalno društvo! Veste, Mokronožanke niso kar tako na koncu sveta, so vrle žene in dekleta, verne in poštene, to vem jaz, svet naj pa reče, kar hoče. Da liberelec to ni všeč, je jasno, zato pa škripljejo in cvilijo, se kregajo in pridušajo. Kmetje so pa rekli, da jim bodo dali ob prihodnjih občinskih volitvah po grbi, da ne bodo vodili iz katerih nebes so padli. Proč z liberalci, proč z zapeljivci kmeta, proč z zastrupljavci, proč z brezverci, proč s hinavci! — Na Trebelnem so pa cerkev povečali, pa ne po ribniško, ampak so res dozidali kapelo na listni strani. Umrl je 8. decembra trgovec Piškur. Verem, značajan mož! Naj počiva v miru!

Notranjske novice

n Dol. Logatec. Pri nas se dobro gibljemo, ne samo v društvenem, marveč tudi v cerkvenem oziru. Zlasti odkar smo samostojni župljani. Na dan sv. Nikolaja, cerkvenega patrona, imeli smo celodnevno čiščenje sv. Rešnjega Telesa, katerega so se ljudje vsako uro številno udeležili. Zelo ljubeč je bil nastop šolske mladine. Imeli smo štiri gospode za spovedovanje in ob 10. uri je bila velika sv. maša. Tako tudi na Miklavževu nedeljo. G. župnik se posebno vneto trudijo za vse, kar bi povzdignilo službo božjo. Zlasti je lepo, ko otroci po sv. maši ne divjajo precej iz cerkve, marveč počakajo, da gospod slečejo cerkvena oblačila in potem z gospodom vred na kratko počastijo sv. Rešnje Telo in lepo odidejo. To je res povsod priporočati. Posebno pa še našo službo božjo povzdiguje krasno cerkveno petje. Tu se vidi, kaj premore organist, ki ima veselje za svoj poklic! Samo nekaj se pri nas preveč odlašajo, namreč nova cerkev. Župljani! če je bila pred sto leti naša cerkev najlepša, pa vendar sedaj ne pustimo, da bi bila najslabša. Po cerkvi se župnija pozna! Nikar se ne pustimo sramotiti in združimo se za zidavo nove cerkve, ki je tako potrebna. V slogi je moč! Če zidajo male hribovske župnije lepe cerkve, zakaj bi mi ne zmogli! Čez dve leti in pol,

ako Bog dá, imeli bomo prvo novo mašo v logaški župniji. Potrudimo se, da se tedaj tudi z lepo, dogotovljeno cerkvijo postavimo. »Kamen do kame-na palača« pravi pregovor. Vsak po svoji moči bomo dali in pomagali, pa bo šlo. Korajža! — Zupljan.

n Iz Idrije. Naše čipke pred cesarjem. Na Dunaju se je osnoval zavod za domačo žensko obrt, ki kupuje tudi naše čipke, da jih tam sestavi v razne oblike in prodaja širom sveta. Da so pa čipke pravilno izdelane in da ta obrt pri svetovnem groznem napredku ne zaostane, zato so ustanovljene čipkarske šole v onih krajih, kjer se ljudje pozimi in v slabem vremenu tudi poleti s tem pečajo. Izdelke svoje pošljejo šole zavodu na Dunaj. Razume se, da so trgovci radi tega zelo nejevoljni. Imajo tekmece, ki je kar določil cene raznim vzorcem in ne dá se več v kalnem ribariti. Tožili so pri ministrstvu, da se jim s tem škoda godi in da so šole brez uspeha. Sedaj so pa na Dunaju razstavili naše izdelke in sam cesar jih je pretečen terek prišel pogledat. Razume se, da je bilo pri tej priliki veliko gospode navzoče, ki si je tudi ogledala, kaj zmoremo domačini. Bili so vsi prav zadovoljni in cesar se je večkrat prav pohvalno izrazil o raznih izdelkih ter želel najboljši uspeh našemu obrtu. Idrijo je zastopal c. kr. učitelj Josip Novak, ki obenem poučuje na našem čipkarskem zavodu. Z njim se je cesar tudi pogovarjal, koliko časa je že ta obrt v Idriji in koliko vpeljana, koliko zasluži in tako dalje. Trgovci pa sedaj ne bodo mogli očitati, da šole nič ne koristijo. — Zoper avtomobile se hočejo nekateri upreti. Ker vozita že sedaj dva avtomobila za cesarski rudnik iz Logatca v Idrijo razne potrebščine, se menda nekateri boje, da bi vozniki iz Logatca zgubili svoj zaslužek. Zadnjič je mlad fante brez vzroka z bičem napadel soferja in udaril tudi po poleg sedečem tovarišu. A ta je bil žandar, ki je, potem mladega voznika, ki ni bil gosposki. Ves odpor bode pa zastoj, ako se avtomobil spozna kot poraben za dovoz in izvoz iz Idrije. Ministrstvo je naročilo in ne bo odjenjalo. Le ako se izprevidi, da ne kaže vpeljati nove prometne zveze, se bo opustilo. Opozarjamo na oni odpor, ki so ga imeli proti železnici. Vrhnika, Planina, Razdrto, so se takrat tudi upirali, češ, naša pripraga potem izostane, a kaj so dosegli? Železnica se jih je izognila in dandanes bi bili prav hvaležni, ako bi mimo vozila. Vrhničanje so si z dragimi stroški napravili novo cesto do Vrda, da so v boljši zvezi z železnico, koliko zaslužka pa odpade Planini in Razdrtem. Enako bo z avtomobilom. Ves odpor bo zastoj, ako se naprava odobri. Zatorej pamet in ne sluhite v nesrečo!

n Iz Gorenjega Logatca. Pred par tedni je neznan lopov v župni cerkvi M. B. odprl tri nabiralnike. Moral je biti najbrže ponoči v cerkvi in je odšel skozi okno, ker je bilo okno na zakri-

stiji odprto — Predavanje za mladeniče priredi telovadni odsek »Orel« v zvezi z velikonočnim izpraševanjem v nedeljo dne 18. t. m. takoj po popoldanski službi v Društvenem domu. — Na praznik sv. Štefana priredi »Orel« igro »Za križ in svobodo« v društvenih prostorih. — Avtomobila, ki dohajata k nam iz Idrije, revno ljudstvo z veseljem opazuje, ker bo kakor je rečeno, ceneja vožnja. Delavcem in voznikom, ki so do zdaj delovali pri prometu z Idrijo, tudi ne bo škode, ker so večji del svoj zaslužek puščali v krčmah bogatinov, zato ti tožijo čez novo naredbo. Samo nevarnosti bo pa več s to vožnjo, kot se vidi. Podrl je drog brzozavne žice in že več občestnih kamnov poruval. Potniki, pazite, da vas železni medved ne požre!

n Občinski proračun na Brezovici pri Ljubljani napoveduje zelo visoke vsote za šolske potrebe. Za same šole bomo morali prihodnje leto plačati okroglo 4000 K. To pa zato, ker imamo v župniji že tri šole. V občini brezoviški pa že dve. Na Brezovici dvorazrednico in paralelko in v Notran. Goricah eno, sedaj razširjeno v dvorazrednico. Pri vsem tem pa se še dobijo pri nas šolarji analfabeti. Ljudje, starši in gospodarji rabijo pastirje in teh ni v šolo. Razun teh šol hočejo imeti gospodarji v Vnanjih Goricah še eno šolo. Češ, mi plačujemo največ davka, zakaj bi naši otroci hodili pol ure daleč v šolo? Ali pa pomislijo tudi, da bodo stroški za šolo tudi vedno višji in višji, torej davek vedno večji! Ali pomislijo tudi na revnega našega bajtarja? ki ima poleg premožnejših tudi za šolo doklado plačevati? Tudi teh slednjih je dovolj in tudi na te se je treba ozirati. Če se pa ozremo na uspehe teh raztresenih enorazrednic, bomo videli, da ima v župniji ena trirazrednica vendar veliko več uspeha, kakor 5 enorazrednic. Pri trirazrednicah so učne moči skupaj, je poduk reden, so otroci skupaj, ter si otroci v vsakem razredu nekaj pridobijo, kar je v enorazrednicah nemogoče doseči. Poleg vsega tega imajo občine primeroma na večrazrednicah manj stroškov, kakor po raztresenih enorazrednicah, otroci pa veliko več uspeha v poduku. Zato pa ne razumemo, zakaj šolske oblasti toliko časa odlašajo s trirazrednico na Brezovici? Zakaj je tem ljubša dvorazrednica s paralelko, kakor pa trirazrednica? Tukaj so sedaj že tri učne moči, tri učne sobe z opravo. Zato pa ne vemo, kaj še manjka za trirazrednico drugega, kakor da se jo zgoraj bojijo. Naj se tej potrebi in opravičeni želji in prošnji ustreže vsaj v drugi polovici šolskega leta!

Iz raznih krajev

Hochheide na Renskem. Tukajšnje društvo sv. Barbare za slovenske ru-

darje praznovalo je v nedeljo dne 4. decembra praznik društvene zavetnice sv. Barbare. Pokazalo se je pri tej priliki, da mlado društvo krepko napreduje, kar je gotovo dokaz, da je njegovo vodstvo v spretnih rokah. — Ob tri četrt na osem služil je sveto mašo predsednik društva, velečastiti gospod kaplan Jenster. Društvo se je pri tej sveti maši udeležilo polnoštevilno skupnega svetega obhajila. Ganljivo je bilo gledati, ko so društveniki prejeli sv. Rešnje telo iz rok svojega ljubljenelega predsednika, kateremu se je veselja žarilo oko, videti svoje člane deležne tolike sreče. Pobožnost pa so prav gotovo tudi povzdignile krasne slovenske mašne pesmi, katere je proizvajal naš mešani zbor, pod vodstvom g. pevovodje Janežiča. Splošno pohvalo pa je žel naš mešani zbor pri popoldanski službi božji s pridigo, petimi litanijami in blagoslovom. Takrat se je videlo, da društvo ne drži rok križem, ampak da se trudi in prizadeva, Slovence navdušiti za božjo čast ter iste tudi drugače pošteno zabavati z lepimi slovenskimi pesmami. — Ob 6. uri zvečer se je vršila društvena slavnost sv. Barbare, kateri so prisostvovali vsi trije tukajšnji velečastiti gospodje duhovniki. Slavnost so otvorile deklaracije otrok. Tem so sledile potem pesmi, gledališka predstava: »Nemški ne znajo«, različni kupleti in krasni govori. Med slavnostjo bilo je po dražbi prodanih nekaj društvu darovanih stvari, za katere smo stržili 42 mark, kateri znesek se bode porabil za božično drevo in obdarovanje otrok. — Vse se je vršilo v najlepšem redu ter smo se izvrstno zabavali. K tej slavnosti pa je gotovo največ pripomogel naš vrli predsednik velečastiti gospod kaplan Jenster. Njemu so Slovenci toliko pri srcu, da ves gori za njih dušni in telesni blagor. On, rodome Prus, a sloven, jezika popolnoma zmožen, Slovence, posebno pa društvo sv. Barbare tako ljubi, da nas v tem zavida domačini. Bodi mu torej za njegov neumorni trud izrečena tem potem najpristranejša zahvala.

Važno gospodarsko vprašanje za naše ljudstvo.

Obresti 4 odstotne in 4 in pol odstotne.

Mnogi nimajo pravega pojma, kakva razlika je, če se kak naložen kapital obrestuje s 4 odstotki ali pa 4 in pol odstotka na leto. Na videz je razlika majhna, a v resnici pa postane ta razlika tekom časa zelo velika. Gre se tu konečno za vsote, ki segajo v premoženje. Vprašanje, naj li naše ljudstvo nalaga svoje prihranke po 4 odstotke ali po 4 in pol odstotka, je eno najvažnejših narodnogospodarskih vprašanj za naše ljudstvo. To pa zaradi tega, ker je naše ljudstvo narod »hraniljeve«, narod, ki svoje prihranke vlaga v hranilne zavode.

Tu pa nastane večfakanska razlika, če jih nalaga po 4 odstotke ali pa 4 in pol odstotka.

V mislih imamo samo tiste hranitelje, ki vlagajo prihranke v velike centralne zavode v Ljubljani. — Danes imamo v Ljubljani možnost, naložiti pri vsakem zavodu denar **ravno tako sigurno po 4 in pol odstotka kakor po 4 odstotke.**

In kakšna je razlika v končnem uspehu?

Vzemimo pred vsem izglede v manjšem obsegu, ki so lažje razumljivi za posameznega in kjer vsakdo, rekli bi, uspeh lahko s prstom prime.

(Dalje prihodnjič.)

Živinorejci! Zadnjič smo naznanili knjigo Govedoreja (Legvart); v to naznanilo se je vrinila mala pomota in velja ta knjiga nevezana 2 K 80 vin., vezana pa 3 K 30 vin., po pošti 30 vin. več.

Po boleznih je treba krepilnega sredstva,

ampak biti mora učinkujoče — na primer Scott-ova emulzija. Napravite enkrat z isto poskus. Če po razmeroma malem zavžitju se boste počutili boljše. Temu je vzrok čistost in izborna kakovost vseh sestavin, ki jih ima Scottova emulzija in vsled posebnega Scott-ovega pripravljaja.

Pristna le s to znamko — ribicem — kot garancijo — kim znamkom SCOTT-ovega ravnanja!

Scott-ova emulzija

3114 da nove moči mnogo hitreje kot navadno ribje olje in se v ta namen uporablja in priporoča od zdravnikov že 34 let.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.
Dobi se v vseh lekarnah.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 7. dec.: 53, 66, 81, 48, 24.
Dunaj, 10. dec.: 9, 26, 80, 77, 89.
Gradec, 10. dec.: 14, 31, 87, 21, 47.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem ničesar govoril proti Janezu Zajcu, in ga tudi nič ne briga, kar govore drugi ljudje.

Janez Bregar
Gabrovce p. Krka.

3571

Išče se spreten, vesten in trezen

oskrbnik

kateri je v gospodarski stroki večjega posestva popolnoma vešč in zmožen slovenskega in nemškega jezika. Oženjen imajo prednost. Ponudbe, katerim naj se priloži prepis izprave prejšnjih služb, pošljejo naj se pod šifro „OSKRBNIK“ na upravo Domoljuba.

3602

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo, Vaše spanje postane zdravo, Vaša dobra počutnost se zopet vrne, ako uporabljate pristni Feller-jev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanaajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

2894
62

Mnenje gospoda dr. B. Astargieffa

Tirnovó.

Gospod J. Serravallo

Trst.

V svoji praksi sem imel večkrat priliko pripisovati Vaš preparat Serravallovo Kina vino z železom in že po prvih poizkusih sem se prepričal o njegovem delovanju. Leta 1907. je razsajal v tukajšnji garniziji legar. Jaz kot garnizijski zdravnik sem imel v oskrbi 45 bolanih na trebušnem legarju; pripisal sem vsakemu konvalescentu 60—80 gramov Serravallovega vina na dan s primerno hrano in opazil sem, da so se bolniki popravili in da je teža po 15—20 dneh narasla za 3—4 kilograme. V nekem slučaju močnega črevesnega vnetja sem pripisal Serravallovo Kina vino z železom in pacient je ozdravel v približno 2—3 tednih. Rabil sem ga tudi proti bledici, malokrvnosti in suhemu ekcemu. Iz vseh teh poizkusov lahko sklepam, da je Serravallovo Kina vino z železom pomoček, ki povzdigne v kratkem času organizem, da je imenitno krepilo proti bledici in malokrvnosti. Po mojem mnenju je za nas Serravallovo Kina vino z železom prepotrebno tudi zato, ker ga bolniki radi jemljejo vsled dobrega, aromatičnega okusa.

Tirnovó, 10. oktobra 1908.

Dr. B. Astargieff.

Graščinsko veleposesstvo na Sp. Štajerskem se radi selitve roda; zad. cena K 45.000, 93 % oral. rodov. zemljišča pri cestih, 10 m od farne cerkve in sole, lep grad in poslopja. **Fr. Tomšič Valva-zorjev trg 4. Ljubljana.** 3608

Božične pesmi.

(Riharjevi in drugi napevi.)

8 za solo in mešan zbor, 2 za moški zbor uredil Josip Sicherl, org. Ribnica. Naroč se pri skladatelju v Ribnici, po naslovu. Partitura samo K 120. 3610—1

Vajenca

za kovaško rokodelstvo od 15 do 16 let starega sprejme pod ugodnimi pogoji Anton Petkovšek, kovaški mojster v Logatcu. 3603

Orehove tropine

IVANČIČ v Medvodah. Orehove tropine vsebujejo 56 % proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmletim tropinam je K 18.— za 100 kg z vrečo vred. Zahtevajte vzorce in navodila. 3596 1

Opozarjamo na oglas tvrdke Waldes & Comp., Praga - Vrschowitz, ki izdeluje znane **gumbe pritiskače »Kohli-noor«.**

Učenca

za mizarsko obrt sprejme takoj **Jožef Planinšek**, mizarski mojster Guncleje št. 17. p. St. Vid nad Ljubljano. 3564

Preklic.

Podpisana Jera Klofutar obžalujem, da sem nepremišljeno razžalila g. Franca Kosmač, posestnika v Kranjski gori nasproti Mariji Pečar, ter se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe. 3572

V Kranjski gori, dne 3. decembra 1910.

Jera Klofutar.

Trenutki sov življenju

ko se oziramo obupano na pomoč in si ne vemo pomagati. Posebno takrat, če smo hudo prehlajeni; pa vendar nimamo časa leči v posteljo. Tedaj pa kupimo skatljico pristnih Fagevih sodenskih mineralnih pastil, jih uporabljamo po predpisih in ozdravimo na najenostavnejši način, ne da bi prekinili delo. Fageve pristne sodenice se dobe skatljica po K 125 v vseh zadevnih trgovinah, strogo pa je treba paziti na to, da ne dobite ponaredb. Generalno zastopstvo za Avstro Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neug. 17.

Zelo redka priložnost!

Tovarna mi je poverila po neki elementarni katastrofi rešeno blago, mnogo tisoč kosov krasnih težkih

flanelnih odej

v najnovejših krasnih vzorcih in modernih barvah, ki imajo neznatne, komaj vidne madeže od vode. Te odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo, za odevanje oseb in postelj, zelo fine, krepke in gorke, ca 190 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljatev po povzetju. 3 kosi krasnih zelo finih flanelnih odej, za 9 K v vseh modnih barvah in vzorcih. 4 gospodinske odeje za 10 K. Z mirno vestjo trdim, da bode vsakdo zadovoljen. — **Otto Bekera**, c. kr. nadpaznik fin. straže v Nachodu (Česko). 3597

Župni urad v Vavtvasi razpisuje

službo organista in cerkvenika.

Plača letnih 800 K v gotovini, prosto stanovanje in poraba vrta. — Prednost imajo tisti, ki znajo voditi pevski zbor. Nastop ob novem letu. 3566

ZA BOZIC 1910!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgoj proti majhnemu plačilu delavskih moči. Pooblaščen sem izvršiti te naloge. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 14-40 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrno zajemalico za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalico za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorie čaše za podklado;
- 2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo **K 14-40.**

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80—ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **K 14-40.** Američansko pat. srebro je znano, je sivo zasozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da je to inercen metal, na nikakršni slepariji, zavzajem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da se omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg-a** eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Cornhill 11., Rembrandtstrasse 19, O. Telefon 14587.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vplača. — Čistilni prašek za mlo 20 vin. — Pristno je z zdravim natisnjen varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval. pisem: Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. kr. stotnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Ržanec, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Paver pri Preboldu, Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 3108

Pes, volčje pasme, črnosivkaste barve, s podolgasto dlako, kratkih ušes, se je izgubil. Odda naj se Jož. Orehek-u Nadgorice 15, p. Ježica. 3006

Dobre harmonike K 4'80. Nad 100.000 komadov razprodan.

Nikake celine! Jamstvo! Zamena dovoljena ali po denar nazaj. St. 300⁰⁰/10 tipk, 2 reg., 28 gl., vel. 24/12 cm K 4'80. — St. 657⁰⁰/10 tipk, 1 reg., 28 glasov, vel. 30/15 cm K 5'20. — St. 305⁰⁰/10 tipk, 2 reg., 50 glasov, vel. 24/12 K 6'20. — St. 665⁰⁰/10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 31/15 cm K 8'— — St. 685⁰⁰/2 10 tipk, 2 reg., 50 gl., vel. 28/16 cm K 9'— — Soja za samouk k vsaki harm. zastoji.

Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik **Jan Konrad,** razpisiljalnica glasbil v Brucku št. 1377 (Česko).

Ostavi katalog z vso kakor 2000 slikami na zahtevno zadonji in izreko.

Ústřední banka českých spořitelů

2253 podružnica v Trstu 21—1
obvestuje Piazza del Penitencio 3

- vloge na knjižice 4 1/4 %
- premijove vloge 5 1/4 %
- vloge v tekočem računu po dogovoru

— Poštne položnice se pošljejo na željo zastoj. —

Bančni posli vsake vrste. Vadije in kavcije.

Posrečilo

se je pripraviti božično presenečenje za malo denarja, ako dobiš božično darila za Vaše svoje od moje tvrde zaradi tega zahtevajte z dopisnico moj bogato ilustriran glavni cenik z nad 3000 slikami zastoj in poštine prosto.

C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad,
Br Dux št. 1426 (Česko)

Harmonij najbolj živo in rahločuten med vsemi domačimi glasbili, more takoj vsaki igrati štiriglasno oroz znanja z n. j. novim igralnim aparatom „Harmonija“. Cena 35 Mark z zveskom vsebuje 320 komadov. Ilustr. cenik o harmonijih zastoj. Aloj. Maier, kralj. dobav., Fulda. 3266.

Zastopniki in potniki za obisk zasebnih odjemalcev za sukneno blago za gospode in dame, se sprejmo proti visoki proviziji event. poznele proti stalni plači pri prvovrstni razpisiljalnici sukna. Penzije pod Weltfirma 87828 na anontno pisarno M. Dukse Nachf. Dunaj 1/1. 3519

Umetne zobe

Brez ravnanja zobnih korenin se ustavljajo američanski umetni zobje, posamezno ali celo vsebovajo, izrezani nedeje in praznike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. ateljeje

O. Seydl

656 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

246 — Ustanovljeno 1882. — 52 1

Priznane najboljše oljate barve

zmiete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po niskih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneza, lak in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov. Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave.
Veležgalnica kave

SIROLIN „Roche“

je najbolj preizkušeno sredstvo, katero predpisujejo zdravniki že več kot 10 let z najboljšim uspehom pri

pljučnih boleznih
oslovskem kašlju, influenci, katarjih.

SIROLIN-„Roche“ je v mnogih klinikah in sanatorijih za pljučne bolezni v stalni rabi. Zahtevajte izrečno v vseh lekarnah (zdravniški predpis)

Sirolin izvorni zavoj „Roche“
in zavrnite manjvredne ponaredbe.

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Svica), Grenzach (Baden).